

■ TEODOR MAZILU

Ce s-a întâmplat în realitate, ce s-a întâmplat în amintire

Cînd vor apărea aceste rînduri, Campionatul mondial de fotbal, căruia i-am dedicat atîtea nopți albe, va fi devenit o amintire; suftetele noastre au ceva din nostalgia plajelor mării, în septembrie; vacanța s-a sfîrșit; ședințele, unele, utile, altele, inutile, încep să strălucească la orizont. Adio, nopți albe! Adio, loviturile lui Passarella! Și, pînă la Mondialul de la Madrid mai sînt patru ani...

Arta, ca și sportul, dă omului și o bucurie egoistă, el vrea s-o devore în liniște, nu vrea să mai știe de nimic. Imi amintesc că o femeie, altfel delicată, sensibilă, aprig culturală, s-a supărat pe mine fiindcă i-am dat — criminală imprudentă — un telefon, simbătă seara, tocmai cînd vestitul Mannix se hîrjonea cu bandiții. „Asta e ora la care se dă telefon? Nu știi că e Mannix?” De atunci, n-a vrut să mă mai vadă. Dar, cum natura e obsedată de echilibru, femeia cu pricina a primit aceeași pedeapsă aspră cînd a încercat să reînnoade amicitia noastră, tocmai — eroare apocaliptică?... naivitate deșănțată? — în timpul finalei dintre Argentina și Olanda. I-am închis telefonul, fără să am măcar răbdarea unei impolitești.

Aproape o lună de zile, ne-am organizat timpul liber în raport cu transmisiunile Televiziunii, cursul vieții se conforma celui al Campionatului mondial: „ne vedem la meciul Brazilia—Argentina”, „ne revedem, dacă sîntem sănătoși, la semifinală”; întrebări dintre cele mai diverse: „ce-ți mai face soția?”, „și-ai reparat televizorul?” etc., etc. curgeau cu nemiluita. Finala, mai ales, căpătase amploarea unui revelion; invitații, autoinvitații: „Nu vrei să vezi finala la noi?”, „Pot să vin la tine să văd finala? Sînt singur, mi-e urît s-o văd singur, e neplăcut să te înfurî sau să te bucuri de unul singur”. Femeile priveau partidele din punctul lor de vedere: „Vai, doamne, ce frumoși sînt italienii”. Menotti fascina prin eleganță și tragism, o spectatoare îl comparase chiar cu lord Byron. Am impresia că fotbalul e un sport care aparține mai mult spectatorilor decît jucătorilor.

În mod paradoxal — după trecerea timpului — Campionatul mondial, eliberat de fluierături și crampoane, de lovituri în bară și arbitraje, uneori inexacte, devine, în amintirea noastră, mai artistic, mai poetic. Timpul transformă orice activitate umană făcută cu pasiune într-o virtuală sursă de inspirație artistică. Lui Kempes — declarat, pe bună dreptate, cel mai bun jucător al turneului —, i-am iertat că mai și faulta, din cînd în cînd, și i-am acordat, în amintirea noastră, dimensiunea unei statui. Am să uit, poate, frumosul gol al lui Bertoni, dar n-am să uit cum antrenorul Menotti își lepădase expresia de poet tragic și enigmatic și-și îmbrățișa jucătorii, care, cucerind finala, plîngeau de fericire. Carnavalurile s-au dezlănțuit cu furie și antrenorul Menotti a devenit idolul Argentinei, încercat de triumfuri ca un împărat roman. Dar, ce s-ar fi întîmplat cu Menotti, dacă ar fi pierdut această bătălie? Nici nu vreau să mă gîndesc... Ar fi trebuit să fugă undeva departe și să trăiască într-o colibă. Entuziasmul victoriei mă ajutase să înțeleg și amploarea unei eventuale înfrîngerii.

Vom uita pînă și loviturile de pedeapsă ratate, vom uita, poate, și grija paternă cu care unii arbitri țineau de minușă jucătorii argentinieni, îndreptîndu-i spre careul advers, de parcă erau niște copii care uitaseră drumul spre grădiniță, dar n-o să uităm lipsa de umor a unui spectator mexican, care s-a sinucis fiindcă echipa lui favorită pierduse partida. O înfrîngere în fotbal nu merită sacrificiul suprem; tragicul, fără consimțămîntul nostru, s-a preschimbat în ridicol. N-am să uit nici propunerea unor spectatori brazilieni, care, înfuriați pe arbitru scoțian care a anulat un gol înscris în ultimul minut, au cerut suspendarea acestuia pe o mie de ani. Și, să facă această glumă la adresa unor scoțieni, celebri pentru-spiritul lor de economie... Ceea ce, în timpul desfășurării, părea o luptă acerbă, nemiloasă, a devenit, în amintire, un basm cu desene animate.